

Brødremenigheden Christiansfeld

Nr. 1

Januar - Februar - Marts 2012

Søstrehuset en kold vinterdag

Brødremenigheden
i Christiansfeld

Præstebolig:

Lindegade 26
6070 Christiansfeld

Præst:

Jørgen Bøytler
Tlf.: 74561420
40361420
Fax.: 74561421
boeytler@post7.tele.dk

Regnskabskontor:

Nørregade 14 A
”Duetten”
6070 Christiansfeld
Tlf.: 74561214
Bank: Reg: 9743
NR: 039 5639714
broedremenighe-
den@christiansfeld.tv

Ældsteråd:

Formand:

Käte Thomsen
Skovvænget 5
6070 Christiansfeld
Tlf.: 74562646
tv-thomsen@christiansfeld.tv

Jørgen Bøytler
Henning Jacobsen
Hans Schmidt
Jens Christian Schmidt
Anne Marie Schneider

Tro

At være kristen er at tro på Kristus. Simpelt. Er tro noget entydigt? Johannes 3.16 taler om, at enhver, som tror, skal have evigt liv. Kan vi så ikke være sikre, er det en bestemt grad af tro, en bestemt kvalitet af tro, der skal til. Er der den rette tro, der frelser og så en halvfærdig tro, eller en utilstrækkelig tro, der ikke frelser.

Se, hvis troen gøres til en intellektuel øvelse, så bliver svarene uklare. Så afhænger den for det første af menneskets egen intellektuelle kapacitet, den bliver noget man selv kan finde frem til og den bliver teoretisk.

Luther og med ham Zinzendorf fremhæver forskellen mellem at have Kristus i hovedet og have ham i hjertet. Zinzendorf siger på sin sædvanlige fyndige måde: ”Folk, som har Frelseren i hovedet, og ikke i hjertet, som ikke er ramt og såret, .. er slet ikke kristne. Den, der vil opfatte Gud med hovedet, han bliver en ateist. Den eneste sande religion er hjerte-religionen, den eneste, som man ikke kan modbevise. Troen har altså ikke sæde i spekulationer eller tanker, ikke i hovedet, men i hjertet.” Troen kan ikke bevises.

Det samme gælder kærligheden. Og der er netop et væsenssammenfald mellem tro og kærlighed, vel at mærke kærlighed til Gud. Der gives ingen saliggørende tro, der ikke tillige er kærlighed til ham, der har givet sit liv for os. Så troen er ikke tankevirk-somhed, men kærlighed til Gud, en gengældt kærlighed. Og ligesom kærligheden ikke kan være en intellektuel øvelse, men kun eksisterer, kun har sin væren i aktion, i relation til den anden, sådan kan troen også kun eksistere som et menneskes relation til Gud. At tro på Kristus er at eksistere i en relation til ham, i en kærlighedens taknemmelighed og erkendelse..

Zinzendorf kan sige: Jeg tror det. Mit hjerte siger mig det. Der gives intet andet bevis for Bibelens sandhed end dette: ”Mit hjerte siger mig det. Det er det evangeliske bevis ... Hvis det ikke er således for dig, hvis dit hjerte ikke siger dig det, så tro det ikke.” Hjerte betegner i Zinzendorfs sprog det inderste i personligheden, eller om man vil, det underbevidste sjæleliv i mennesket.

Jørgen Bøytler

Så klippes der lys til juleaften

Nikolaus Ludwig von Zinzendorf *(ortsat fra sidste nummer)*

Zinzendorf som ca. treårig med sin lille hund i fineste herskerskrud .

I 1715 deltog Zinzendorf for første gang i nadveren. Det gjorde et stærkt indtryk på ham. Ifølge Zinzendorf skrev han det berømte digt: „*So ist es dann geschehen, ich habe Gott gesehen. Er hat sich eingefunden, und sich mit mir verbunden.*“ I 1722 skriver han i et brev til Francke, at han efter at havde deltaget de første gange i nadveren, bliver grebet om hjertet af Gud. Han kunne nu se, hvilken tåbelig indbildning han havde om sig selv, og han kom til at tænke på alt det, han havde gjort forkert. Han lovede sig selv, at han med Guds hjælp ville blive et andet og bedre menneske. ”*Fra den tid af har Guds trofasthed gravet bestandig dybere og lagt en stadig bedre*

grund.” ”*Jeg erfarede ganske usædvanlige rørelser i min sjæl og forpligtede mig overfor Herren til evig troskab og efterfølgelse.*”

Hen imod slutningen af hans ophold på pædagogiet lykkedes det ham at samle nogle af sine kammerater til opbyggelige møder med bøn og betragtninger over Jesu lidelse og død. Det blev i alt til 7 kredse/societeter. Til den vigtigste af disse kredse hørte Watterwille, Walbaum og Söhlen-thal. Watterwille blev Zinzendords trofaste ven gennem hele livet og et meget påskønnet medlem af Brødremenigheden, hvorimod de to andre senere stillede sig kritisk overfor Zinzendorf. Måske på grund af Zinzendorfs impulsive natur, hans levende fantasi og måske ikke mindst hans tilbøjelighed til overdrivelse. Disse societeter svarede til nutidens foreninger, men de havde efter datidens smag noget hemmelighedsfuldt ved sig. Det gjaldt også ”Sennepskornsordenen,” hvis statutter og medlemmers navne oprindeligt blev holdt hemmeligt.

I 1716 forlod Zinzendorf Halle. Zinzendorfs farbror og formynder (Grev Otto Christian von Zinzendorf) ville have ham væk fra den pietistiske påvirkning i Halle, og han fik ham derfor på universitetet i Wittenberg, ortodoksiens højborg, hvor det var sædvane, at den saksiske og preussiske

adel studerede. I Wittenberg skulle han studere jura, for senere at kunne træde i den saksiske stats tjeneste, og ikke teologi, som han virkelig brændte for. Han brugte al fritid til at studere teologi, læste teologiske skrifter, førte samtaler med teologer, så alt i alt fik han en ikke ringe teologisk uddannelse. Han studerede også bibelen på originalsprogene, sammenlignede forskellige oversættelser, læste forskellige skrifter, særligt foretrukne var Spencers og Franckes. Påvirkningen fra de ortodokse prædikener, som han hørte to gange hver søndag, var heller ikke til at underkende.

Zinzendorfs høje sociale stode

medførte, at han både måtte lære at fægte og at danse. Han besluttede, at han aldrig ville danse i selskab. ”*At danse i selskaber holdt jeg for en synd og gjorde det ikke.*” På den tid udkom der også forskellige pietistiske skrifter mod danse djævelen ”*der Tanzteufel*” som titlen på en af disse skrifter lød. Nogle pietistiske præster udelukkede endda mennesker fra nadveren, fordi de havde danset. Ortodokse teologer henviste til Luther som sagde, at danse er ikke nogen synd, det er kun misbrugen der er synd.

Selvom om den unge Zinzendorf ikke dansede i selskaber, omtaler hans dagbog ofte, at han spillede kegler, bold eller skak med sin hovmester Crisenius og sine venner. Når han ikke kunne undslå sig for at spille om penge, så skulle hele gevinsten, hvem der end vandt, tilfalde de fattige.

Zinzendorfs dagbog indeholder mange udtryk for hans strenge pietistiske livssyn: ”*I dag har jeg leet rigelig meget og sammen med disse herrer gjort mig lystig over andre, hvilken stor forseelse Gud må tilgive mig!*” ”*Jeg tilbragte resten af dagen med at sørge over kristenhedens forfald, at man på sabbatten ikke tjener Gud, men Satan, med frådseri og svir og usømmelige taler.*” Han satte sig for, at han ville bede mindst 12 gange om dagen for at blive i stadig forbindelse med Gud. Om søndagen fastede han og modtog ikke besøg for at kunne bruge dagen til bøn.

Zinzendorf som 20 årig ung mand. Billedet stammer fra et oliemaleri fra 1720

Restaurering i Christiansfeld

Nu bliver Christiansfeld energioptimeret. Det gælder det seneste restaureringsprojekt i Christiansfeld, der nu sættes i gang. Det smukke fredede hus i Lindegade 2, bliver første forsøg på at omdanne flere af de gamle huse i Christiansfeld til energivenlig bebyggelse. Projektet er en del af det omfattende bybevaringsprojekt, der siden 2002 har haft til formål at restaurere og bevare Christiansfelds gamle historiske bykerne. Bag projektet står et partnerskab bestående af Kolding Kommune, Brødremenigheden i Christiansfeld og Realdania.

Energioptimering i Lindegade

Ved porten til Christiansfeld ligger Lindegade 2, der netop står overfor påbegyndelsen af et omfattende restaureringsarbejde. Huset er fra 1776,

Lindegade 2

altså et af de tidlige huse og er oprindeligt bygget som håndværkerhus med bolig. Det typiske Christiansfeldhus skal indrettes med fem moderne energivenlige boliger. Restaureringsarbejdet vil energioptimere huset med bl.a. såkaldte tætningsforsøg, der vil give store energibesparelser. Istandsættelsen af ejendommen skal på den måde også fungere som demonstrationsprojekt, med henblik på at energioptimere andre af de fredede Christiansfelderhuse.

Projektet er det seneste initiativ i den omfattende udvikling og bevaring af den historiske bykerne. I løbet af det forløbne år er tre større restaurering- og ombygningsopgaver afsluttet.

Lindegade 2 mod syd og -vest

Hotellet er udvidet

Den faldefærdige bygning i Lindegade 27 har fået en særdeles kærlig hånd. Huset, der siden opførelsen i 1793 flere gange har været ombygget, er nu på harmonisk vis renoveret. Husets for- og sidehus er grundigt restaureret og fungerer i dag med de 10 nyindrettede værelser, som en del af Brødremenighedens Hotel. Gæster på hotellet kan under

deres besøg samtidig nyde de elleve smukt restaurerede christiansfelder kakkellovne, der er blevet opsat på hotellet.

Lindegade 27 Hotel annekset

Honningkagebageriet er genåbnet

Siden marts i år har man igen kunnet købe de berømte Christiansfelder honningkager i Brødremenighedens markante bageribygning fra 1799. Bageriet er genåbnet i nyindrettede og restaurerede lokaler med den kendte chokolatier Kim Rasmussen fra Haderslev i spidsen. I butikkens showroom kan kunderne følge med i honningkage- og chokoladeproduktion på nærmeste hold.

Bliver man fristet, og man kan roligt lade sig friste, så er der mulighed for at nyde husets lækkerier i den hyggelige café, som er indrettet i tilknytning til bagerbutikken

Det gamle bageri

Nyt liv i det gamle apotek

Byens apotekerbygning er blevet restaureret og facaden er ført tilbage til bygningens oprindelige udseende. Efter at have huset Christiansfeld Apotek i mere end 200 år har virksomheden Historicum netop åbnet butik i stuetagen, hvor man kan købe historiske

dragter, kopier af historiske smykker og bøger m.v. Til bygningen hører den gamle apotekert have, hvor der igen skal vokse lægeurter. Det er målet, at haven skal åbnes for offentligheden.

Bybevaringsprojektet i Christiansfeld forventes afsluttet i slutningen af 2012.

Kolding Kommune gennemfører, parallelt og efterfølgende en større indsats med investeringer i fornyelse og opgradering af gader, pladser og udendørsarealer i den historiske bykerne i perioden 2010-2023.

*En
flot
kjole
syet
hos
H
I
S
T
O
R
I
C
U
M*

Det gamle apotek

BDM - nyt tekst og foto ved Erik Baun

Knud Knudsen og Mobilklinikken

Et vigtigt møde i Mobilklinikkenes forretningsudvalg var planlagt til d. 14. sept. Den 13. om aftenen efter en heldagstur fra Sikonge til Kipili sad Knud og jeg og talte om betydningen af mødet næste dag. Pludseligt bankede Karen Swartz Sørensen fra DMR-U på. Hun var stadig helt høj efter en fantastisk dag med Mobilklinikkenes team. Teamet havde bare gjort det så godt under besøget i en landsby.

Møde på en lokal sundhedsklinik

Mødet næste dag

Mobilklinikkenes forretningsudvalgs møde var en god oplevelse. Et vigtigt punkt var drøftelse af muligheden for at få en fase 2 for projektet. Det var tydeligt, at der var plads til forbedringer og nye tiltag, men man var også klar over, at det ikke ville udløse en ny bevilling fra DANIDA. Ideen om at udbrede Mobilklinikkenes virke til også at omfatte landsbyer ved søen i Congo kom på bordet. Og ideen blev godt modtaget.

Research i Congo

Det var planlagt, at Karen S. Sørensen, Respice (leder af Mobilklinikken), Knud Knudsen og jeg skulle besøge Congo d. 15. – 17. sept. Så d. 15. kl. 6 morgen sejlede vi til Moba. Turen tog godt 4 timer. Efter div. formaliteter med Immigration besøgte vi pastor Lubambo og menigheden i Moba. Om eftermiddagen mødte vi bl.a. den øverste for sundhedsarbejdet i distriktet og besøgte det lokale hospital. Efter en lang dag med mange indtryk

Overnatning i telte på stranden

var det tid at komme til ro i teltene, der var rejst på skolegården ved den skole, som BDM har bygget for midler fra ISISE-fonden.

Landsbybesøg

Næsten morgen sejlede vi sydpå fra Moba for at besøge nogle landsbyer, hvor vi skulle møde landsbyernes ledere, folk fra menighederne og fra sundhedsarbejdet. Karen fik mange oplysninger og notesblokken blev fyldt. Vi sluttede dagen i Kisike, hvor Karen og Respice satte sig med en gruppe kvinder, og Knud og jeg med en noget større gruppe mænd fra landsbyen for at høre dem fortælle om sundhedsarbejdssituationen og sundhedsarbejdet i landsbyen og området.

*Lidt betænkelige miner i en båd, der gynger.
Foto: Karen S. Sørensen*

Det billede der tegnede sig efter landsbybesøgene ligner meget det, som vi kender fra Tanzania, og der er bestemt brug for et godt forebyggende sundhedsarbejde.

Det billede der tegnede sig efter landsbybesøgene ligner meget det, som vi kender fra Tanzania, og der er bestemt brug for et godt forebyggende sundhedsarbejde.

Knud og projektet

Omkring månedsskiftet nov. – dec. har Knud været meget optaget af først en lokal workshop i Kipili om Mobilklinikken's fremtid og senere en tilsvarende i Congo. De to workshops blev ledet af to tanzanianske læger, som DMR-U bruger i forbindelse med vurdering af sundhedsprojekter.

Knud er med i Mobilklinikken's forretningsudvalg, og han er selvfølgelig på alle måder BDM's mand på stedet. Det har her i efteråret taget meget af Knuds tid, men vi er overbevist om, at det har stor betydning for både det nuværende mobilklinikprojekt og for muligheden for at få en fase 2.

BDM og mobilklinikprojektet

BDM ønsker at hjælpe hele mennesket. BDM har ikke mulighed for selv at finde midler til et projekt som mobilklinikken og derfor heller ikke til en fase 2, men BDM føler sig stærkt forpligtet på at skaffe midler til det. BDM er medlem af DMR-U, som er behjælpelig med efter ansøgning at skaffe de nødvendige midler gennem DANIDA.

BDM er stolt af mobilklinikprojektet, som har bedret sundheden og levevilkårene for ca. 80.000 mennesker i landsbyerne ved søen, og BDM ser med forventning frem til med en (håber vi) ny bevilling fra DANIDA at kunne hjælpe op mod 100.000 mennesker i Congo. *Erik Baun*

Kvindernes internationale bededag.

Kvinder fra Malaysia leder os i bøn
fredag den 2. marts 2012

Teksterne er skrevet af malaysiske kvinder
Thema: Lad retfærdigheden sejre

Sted: Søstrehusets Korsal

Mødet indledes med kaffe og hyggeligt samvær klokken 15.00. Sognepræst Vicky Popp, Vejstrup leder gudstjenesten.

En global økumenisk bevægelse
for
bøn og handling

ÆLDSTERÅDSVALG / SYNODEVALG.

Ordinært ældsterådsvalg og synodevalg blev afholdt i Duetten tirsdag den 29. november 2011.

Valgt til Synoden blev: Br. Jørgen Bøytler og br. Kjeld Kynde Kristensen. Valgt til Ældsterådet blev: Sr. Anne Marie Schneider, br. Hans Schmidt og br. Henning Jacobsen.

Ældsterådet siger tak til alle kandidater, der beredvilligt stillede op til henholdsvis Ældsterådsvalg og Synodevalg. Endvidere vil vi gerne rette en varm tak til Sr. Helle Sonasson, (der ikke ønskede at genopstille til Synoden), for hendes arbejde i Synoden igennem de snart mange år.

Hanne Sørensen kommer stemmeseddelen i den gamle stemmeurne medens Birthe Bykjær ser på

**Koncert med
Matrix – kvartetten
Lørdag den 21. januar
Klokken 16.00 i Søstrehuset**

Medvirkende er Carmen Rosu-Nicolescu, Birgit Bauer - violin, Ilja Dobruschkin - bratsch, Nikolai Skliarevski - cello. Bortset fra Ilja er alle ansat i Sønderjyllands Symfoniorkester, Nikolai og Carmen som Solospillere. Ilja kommer oprindeligt fra Rusland, men lever og arbejder nu i Kiel, i Tyskland, som Freelance.

Program:

Felix Mendelssohn Bartholdy
fire stykker for strygekvartet,

Dmitri Schostakowitsch Strygekvartet No. 11, Peter Tschaikowsky Strygekvartet D-Dur op. 11. Koncerten er gratis, men kvartetten vil være glad for et lille bidrag, som kan lægges ved udgangen. Birgit Bauer vil fortælle lidt om programmet under koncerten.

TAK FOR INDSATSEN I 2011

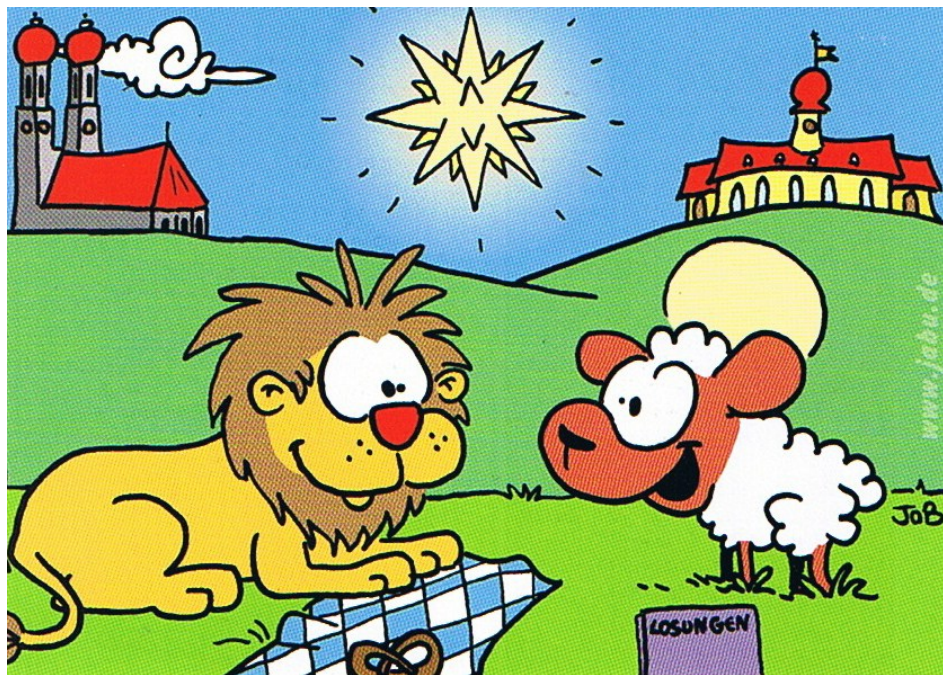
I 2009 traf EU's Ministerråd beslutning om at følge EU kommissionens forslag om at udnævne 2011 til "Det Europæiske år for frivilligt arbejde til fremme af aktivt medborgerskab" (EYV 2011).

Nu er det ved at være 2012, og så kan man overveje, om det også skal være et "frivilligheds-år". I Brødremenigheden har vi haft 238 frivilligheds-år, og som en helt naturlig del af Brødremenighedens liv, ja så vil der også i 2012 være frivillige i menigheden, der løser en masse opgaver. Der skal lyde en stor tak til alle menighedsmedlemmer, der i 2011 har gjort en indsats. Den frivillighed er simpelthen forudsætningen for, at menigheden kan eksistere. Og gad vide om ikke alle, der hjælper til med det ene eller det andet i menigheden, ikke så meget tænker på det som en

som en naturlig del af ens medlemskab i menigheden. Tak for indsatsen i 2011. Glædelig jul og godt nytår. Vi ser med stor forventning frem til endnu et godt år i Brødremenigheden i Christiansfeld. Der er stadig rigtig mange opgaver, der ligger og venter.

Jørgen Bøytler

Postkort fra Brødremenigheden i München og Bad Boll.

I Esajas 65.25 står der: Ulven og lammet græsser sammen, løven æder strå som oxen; men slangens føde er støv. Der findes hverken ondskab eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg, siger Herren.

Med dette dejlige kort vil Ældsterådet ønske alle bladets læsere en rigtig glædelig jul og et godt og velsignet nytår.

Kirkelige meddelelser:

Begravelse

Sr. Hanne Kirsch, født den 21.09. 1936 døde den 16.11. 2011 og blev begravet på Tyrstrup kirkegård 23.11. 2011

Optagelse

Den 20. november blev br. Poul Jørn Gadeberg, sr. Ellen Frandsen, br. Ejner Frandsen, sr. Camilla Glintborg og br. Lars Brock Andersen optaget i menigheden. I ønskes Guds velsignelse med jeres medlemskab.

Indsamlede midler gennem kollekter:

Ved redaktionens slutning var der siden sidste blads udgivelse indkommet til:

BDM	7.644,00
Menighedens arbejde her i byen	1.058,00
Musikinstrumenter Tanzania	642,50
Trankebarfonden	835,50

Vi takker på modtagernes vegne for jeres gaver.

Sykreds 1. kvartal 2012

- 26. 01 ”Et nyt år” ved Ellen Bøytler
- 09. 02 ”Vores grønlandske liv” ved Camilla Gubi Glintborg
- 23. 02 Forberedelse til Kvindernes Internationale Bededag
- 02. 03. Kvindernes Internationale Bededag i Korsalen
Kaffe kl. 15.00, gudstjeneste kl. 16.00 ved Vicky Popp
- 08. 03. ”Jeg skrev en bog og så” ved Ingrid Markussen
- 22. 03 ”Balloner, børnebørn og bavianer, en rejse til Kenya” ved
Else Marie Jepsen.

Koncert lørdag den 21. januar kl. 16.00

I Søstrehuset med Matrix-Quartetten se omtale i bladet side

Bibelgruppe om Apostlenes gerninger:

Følgende onsdage i januar, februar og marts måned 2012:

25. januar

8. og 22. februar

7. og 21. marts

Aftenerne begynder kl. 19,30 og holdes på Nørregade 15

Alle er velkomne *Kirsten Gubi og Kjeld Kynde*

Menighedsmøde

Onsdag den 21. marts 2012 klokken 19.30 i Duetten.

Vi vil bl.a. fortælle om Ældsterådets arbejde og udfordringer siden sidste menighedsmøde.

Udstilling om 100 års jubilæet i Hamborg

Udstilling om 100 års jubilæet for den Evangeliske Brødre menighed i Hamborg. I forbindelse med udstillingen arrangeres et foredrag med menighedens præst Stefan Richter, hvor han vil fortælle om jubilæumsåret og menigheden i Hamborg. Nærmere oplysninger om tid og sted, se dagspressen eller www.christiansfeldcentret.dk.

Kirkerengøring

Lørdag den 17 marts er der tid til forårsrengøring af kirken. Sæt kryds i kalenderen og mød op og vær med i fællesskabet. **Alle er velkomne** Medbring remedier (spand, klud, børste m.m.)

Koret mangler sangere

Har du lyst til at synge i kor, eller kender du en der har, så meld dig til Gunnar Jakobsen på tlf. 40825240.

Vi øver tirsdage fra kl. 18.30 -19.30.

Måned:	Dato:	 Dag:	Tid:	Sted:	Tjeneste:	Tekst:	Praest:
	08.	1. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	korsal	Gudstjeneste/Nadver	Mark, 10, 13-16	J. Bøytler
	09.	Mandag	19.30	korsal	Bedeuge		J. Bøytler
	10.	Tirsdag	19.30	korsal	Bedeuge		J. Bøytler
Januar	15.	2. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	store	Gudstjeneste	Joh., 4,5-26	K. Kynde
	22.	3. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	korsal	Gudstjeneste	Luk., 17,5-10	J. Bøytler
	29.	4. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	korsal	Gudstjeneste/kaffe	Joh., 12,23-33	E. Baun
Februar	05.	Septuagesima	10.30	korsal	Gudstjeneste	Matt., 25, 14-30	J Bøytler
	12.	Seksagesima	10.30	store	Gudstjeneste/Nadver	Mark., 4, 26-32	J. Bøytler
	19.	Fastelavn	10.30	korsal	Gudstjeneste	Luk., 18, 31-43	J. Bøytler
	26.	1. sønd. i fasten	10.30	korsal	Gudstjeneste/kaffe	Luk., 22, 24-32	J. Bøytler
	04.	2. søndag i fasten	10.30	korsal	Gudstjeneste	Mark., 9, 14-29	J. Bøytler
	11.	3. sønd. i fasten	10.30	store	Gudstjeneste/Nadver	Joh., 8, 42-51	J. Bøytler
Marts	18.	Midfaste	10.30	korsal	Gudstjeneste	Joh., 6, 24-35	J. Bøytler
	25.	Maræ Bebudelses dag	10.30	korsal	Gudstjeneste/kaffe	Luk., 1, 46-55	J. Bøytler
	31.	Lørdag	19.00	store	Betaniatime		J. Bøytler